

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/189297,Koncert-Bysmy-byli-jedno-Gdansk-12-sierpnia-2023.html>
09.05.2024, 04:15

Koncert „Byśmy byli jedno” - Gdańsk, 12 sierpnia 2023

W czasie wydarzenia został uhonorowany brązowym medalem „Reipublicae Memoriae Meritum” proboszcz kościoła pw. Chrystusa Króla w Gdańsku ks. dr Bartłomiej Stark.

Koncert odbył się w sobotę 12 sierpnia w gościnnych murach kościoła pw. Chrystusa Króla w Gdańsku. To świątynia szczególnie związana z dziejami polskości w Wolnym Mieście Gdańsku. Jej ostatni proboszcz, bł. ks. Franciszek Rogaczewski, został zamordowany w 1940 roku w niemieckim obozie Stutthof.

Wśród gości wydarzenia obecna była delegacja przedstawicieli Instytutu Pamięci Narodowej, na czele z prezesem dr. Karolem Nawrockim i dyrektorem Oddziału IPN w Gdańsku Karolem Piskorskim. Licznie przybyli także wierni parafii Chrystusa Króla.

Przed widowiskiem odbyła się uroczystość wręczenia ks. dr. Bartłomiejowi Starkowi przez prezesa IPN brązowego medalu „Reipublicae Memoriae Meritum”:

To wydarzenie, widowisko słowno-muzyczne, które dzisiaj przygotowaliśmy, jest wyrazem głębokiej wdzięczności Instytutu Pamięci Narodowej dla całej waszej rodziny parafialnej za to, jak pielęgnujecie Państwo, szczególnie ksiądz proboszcz Bartłomiej Stark, pamięć o księdzu Franciszku Rogaczewskim, który był jednym z duchowych przywódców Polaków w Wolnym Mieście Gdańsku.

Za to Instytut Pamięci Narodowej chce sposób szczególny podziękować, prezentując historię Kościoła w czasach, gdy Polska była sowiecką, komunistyczną kolonią po roku 1945. Pokazując tę trudną, piękną historię Kościoła katolickiego przez pryzmat trzech wyjątkowych postaci: Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Tysiąclecia, który był duchowym przywódcą wolnej części narodu polskiego po roku 1945, świętego papieża Polaka Jana Pawła II, największego z Polaków w naszej długiej, pięknej historii i księdza Franciszka Blachnickiego, który z całą pewnością jest w tej trójce postacią najmniej znaną, acz wielce zasłużoną. Ten kapłan stworzył największy ruch religijny w całym bloku wschodnim.

Bez takich osób jak ksiądz dr Bartłomiej Stark, Instytut Pamięci Narodowej miałby dużo trudniej, a nasza tożsamość narodowa w Gdańsku i na Pomorzu nie byłaby tak dobrze zaopiekowana, jak jest – powiedział dr Karol Nawrocki.

Uzasadnienie wyróżnienia odczytał dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku Karol Piskorski. Zostało ono przyznane w imię zasług:

Na rzecz zachowania narodowych i niepodległościowych tradycji, promowanie postaw patriotycznych, upamiętnianie historii Polaków z Wolnego Miasta Gdańska, w sposób szczególnie kultywowanie pamięci o błogosławionym księdzu Franciszku Rogaczewskim, a przez powyższe działania wspieranie ustawowej misji Instytutu Pamięi Narodowej.

Koncert *Byśmy byli jedno*, który rozpoczął się o godz. 19, był poświęcony historii Kościoła polskiego w czasach komunizmu. Jego narracja toczyła się wokół działalności trzech czołowych postaci XX wieku – Stefana Wyszyńskiego, Karola Wojtyły oraz Franciszka Blachnickiego. Wydarzenie było hołdem dla tych niezwykłych kapłanów, poprzez ukazanie ścieżki ich życia wobec trudów prześladowań reżimu komunistycznego.

Przez lata komunistyczna bezpieka próbowała ingerować w sprawy polskiego Kościoła i skłócić ludzi, którzy mieli ogromny wpływ na społeczeństwo. Na pierwszej linii frontu stali kapłani, którzy mieli największe znaczenie w kształtowaniu życia duchowego narodu.

Prymas Stefan Wyszyński chciał stworzyć alternatywę dla socjalistycznej wspólnoty świeckiej. To on zgromadził naród na Jasnej Górze, by odnowić śluby króla Jana II Kazimierza i to on zachęcił Polaków do świętowania Milenium chrztu Polski. Karol Wojtyła, późniejszy Jan Paweł II, zorganizował duszpasterstwo akademickie, które stało się opozycją wobec powstających wówczas organizacji młodzieżowych popierających porządek socjalistyczny.

Franciszek Blachnicki był twórcą ruchu Światło-Życie, a wcześniej angażował się na rzecz trzeźwości i odnowy życia. Śmiało można powiedzieć, że ci trzej kapłani wpłynęli na polski model religijności po II wojnie światowej. To dzięki nim tkwi w Polakach głęboko

zakorzeniona myśl chrześcijańska. Wyszyński, Wojtyła, Blachnicki – kapłani odważni, bezkompromisowi w sprawach Bożych, niezłomni w walce o dobro i wolność rodaków; kapłani, którzy bezgranicznie zawierzili swoje życie Maryi i poświęcili się budowaniu wspólnoty – byśmy byli jedno.

Widowisko Instytutu Pamięci Narodowej – przeplecione pieśniami i muzyką specjalnie napisaną na tę okoliczność – skłaniało do refleksji nad znaczeniem wolności, wartości duchowych i siły wspólnoty religijnej.

Scenariusz widowiska napisał Leszek Zduń, muzyka Rafała Odrobina. Wystąpili: kwartet Wokalny Floridus, solistka Agata Klimczak-Kołodowska; narratorami byli Magdalena Gleba i Jakub Kornacki. Organizatorem wydarzenia było Biuro Wydarzeń Kulturalnych IPN.

Ks. Bartłomiej Stark

Ksiądz doktor Bartłomiej Stark, od 2012 roku proboszcz Parafii pw. Chrystusa Króla w Gdańsku, kanonik honorowy diecezji Gdańskiej. Od wielu lat działa na rzecz upamiętniania historii Narodu Polskiego, będąc kustoszem pamięci o błogosławionym księdzu Franciszku Rogaczewskim.

Ks. Rogaczewski to jedna z najbardziej zasłużonych postaci dla Polaków z Wolnego Miasta Gdańska, męczennik II wojny światowej, działacz polski w Wolnym Mieście Gdańsku. Dzięki jego staraniom wybudowano kościół Chrystusa Króla będący ważnym ośrodkiem życia polskiej społeczności w tamtym okresie. Ks. Rogaczewski został aresztowany przez Niemców 1 września 1939 r., uwięziony w obozie koncentracyjnym Stutthof, a następnie zamordowany w masowej egzekucji Polaków z Wolnego Miasta Gdańska w Wielki Piątek 22 marca 1940 r.

Ks. Bartłomiej Stark jest inicjatorem i współtwórcą pomnika błogosławionego księdza Franciszka Rogaczewskiego. Współorganizuje z Oddziałem IPN w Gdańsku inicjatywy mające na celu kultywowanie i rozpowszechnianie pamięci o tym wielkim patriocie, jak np. realizacja i odsłonięcie w maju br. tablicy upamiętniającej ks. Rogaczewskiego przy kościele pw. Chrystusa Króla w Gdańsku.